

NURMEKSEN KAUPUNGIN
TIETOTILINPÄÄTÖS 2023

Kaupunginhallitus 20.5.2024

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	3
2.	TIETOJEN KÄSITTELYYN VAIKUTTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	3
3.	TIETOSUOJAN JA TIETOTURVALLISUUDEN TOTEUTTAMINEN NURMEKSEN KAUPUNGILLA	4
3.1.	Tietosuoja ja tietoturvallisuus	4
3.2.	Tietoturva- ja tietosuojavastuut Nurmeksien kaupungilla	5
3.3.	Tietosuoja- ja tietoturvavastaava	7
4.	REKISTERÖIDYN OIKEUDET	7
5.	TIEDON HALLINTA	8
5.1.	Tiedonhallintamalli	8
5.2.	Tiedonohjaussuunnitelma	9
5.3.	Asiakirjajulkisuuskuvaukset	9
5.4.	Keskeiset tietojärjestelmät	9
6.	TIETOTURVALOUKKAUKSET	10
7.	SEURANTA JA MITTAAMINEN	10
7.1.	Tietosuojan valvonta	11
7.2.	Tietosuojakoulutus, -neuvonta ja ohjeistus	11
8.	TOIMENPITEET 2023	11
9.	KEHITTÄMISKOHTEET 2024	12

1. JOHDANTO

Tietotilinpäättös tarjoaa ajantasaisen tilannekuvan Nurmeksen kaupungin henkilötietojen käsittelyn nykytilasta sekä arvion tietosuojan toteutumisesta. Tietotilinpäättöksessä kartoitetaan henkilötietojen käsittelyyn liittyviä kehittämistarpeita ja niiden edellyttämiä toimenpiteitä. Tavoitteena on tukea tietosuojatyön tekemistä ja lisätä tekemisen vaikuttavuutta. Tietotilinpäättös toimii myös yhtenä osoitusvelvollisuuden osoittamisen välineenä ja sisäisen ja ulkoisen valvonnan raporttina. Osoitusvelvollisuuteen kuuluu mm. se, että organisaation sopimuksissa ja alihankinnoissa on huomioitu tietosuojan ja -turvan vaatimukset. Lisäksi rekisterinpitäjän eli tässä tapauksessa Nurmeksen kaupungin tulee huomioida rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyyn kohdistuvat riskit. Rekisterinpitäjän tulee huolehtia siitä, että henkilöstöllä ja ulkopuolisilla henkilötietojen käsittelijöillä on tarvittava ohjeistus ja osaaminen.

Rekisterinpitäjän tulee myös seurata, raportoida ja valvoa tietosuojaan ja -turvaan liittyviä asioita ja huolehtia siitä, että tietosuojaan koskeva sääntely toteutuu Nurmeksen kaupungilla. Osoitusvelvollisuuteen kuuluu myös sisäänrakennetun tietosuojan vaatimus, millä tarkoitetaan sitä, että tietosuojaperiaatteet toteutuvat kaikissa käsittelyn vaiheissa.

Tietotilinpäättöksellä voidaan lisätä luottamusta siihen, että organisaatiossa noudatetaan edellä mainittuja tietosuojaperiaatteita ja käsitellään henkilötietoja sen mukaisesti. Hyvin hoidetulla tietosuojatyöllä vaikutetaan organisaation tehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Tietosuojasääntely koostuu tietosuoja-asetuksesta, kansallisesta tietosuojalaista sekä erityislainsäädännöstä. Tietosuoja-asetuksessa (GDPR) on keskeisenä teemana tietosuojariskien hallinta ja rekisterinpitäjän tilintekokykyisyys-periaate. Suomessa tietosuojavaltuutetun toimisto valvoo tietosuojalainsäädännön noudattamista.

2. TIETOJEN KÄSITTELYYN VAIKUTTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Julkishallinnon organisaatiot noudattavat Suomen ja EU:n lainsäädäntöä. Kuntia ohjaavat mm. kuntalaki, hallintolaki, julkisuuslaki, tietosuoja-asetus (GDPR), tietosuojalaki, arkistolaki sekä lukuisat muut yleis- ja erityislait. Lisäksi sisäisillä ja ulkoisilla rahoittajilla (projektit, hankkeet) on omat

ohjeistukset henkilötietojen käsittelystä, säilyttämisestä ja arkistoinnista. Sen lisäksi organisaatioilla on omia käytännesääntöjä ja ohjeistuksia sekä kansallisia tai kansainvälisiä sertifikaatteja. Organisaatioissa on myös omavalvontaa sekä virallisempia auditointeja.

EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR) on nyt sovellettu kohta kuusi vuotta. Se on henkilötietojen käsittelyä sääntelevä laki, jota alettiin soveltaa kaikissa EU-maissa keväällä 2018. Tietosuoja-asetuksen keskiössä on tietosuojariskien hallinta ja rekisterinpitäjän tilintekokykyisyys-periaate. Osoitusvelvollisuuteen kuuluu mm. se, että organisaation sopimuksissa ja alihankinnoissa on huomioitu tietosuojan ja -turvan vaatimukset. Lisäksi rekisterinpitäjän tulee huomioida rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyyn kohdistuvat riskit.

Julkisen hallinnon tiedonhallintalaki (906/2019) astui voimaan 1.1.2020. Tiedonhallintalain tarkoituksena on varmistaa viranomaisten tietoaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta ja tietoturvallinen käsittely. Lisäksi lailla mahdollistetaan tietoaineistojen turvallinen ja tehokas hyödyntäminen sekä edistetään tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuutta.

Digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettu laki (306/2019) tuli voimaan 1.4.2019. Laki sisältää digitaalisten palvelujen saavutettavuusvaatimukset sekä viranomaisten digitaalisten palvelujen suunnittelua ja ylläpitoa sekä sähköisen tunnistamisen perusteita koskevat vaatimukset. Useimmat lain sisältämät perusvaatimukset ovat yleisellä tasolla, ja niitä on tulkittava jatkossa samaan aikaan muun muassa tiedonhallintalain, julkisuuslain ja tietosuojalainsäädännön (GDPR) kanssa.

3. TIETOSUOJAN JA TIETOTURVALLISUUDEN TOTEUTTAMINEN NURMEKSEN KAUPUNGILLA

3.1. Tietosuoja ja tietoturvallisuus

Tietosuoja-asetuksen (artikla 24) mukaan rekisterinpitäjä on vastuussa siitä, että se toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla osoitetaan, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuoja-asetuksen vaatimuksia. Rekisterinpitäjän on huomioitava henkilötietojen käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja

vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudelta vaihtelevat riskit ja suhteuttava toimenpiteet näiden mukaisesti. Teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä tarkoitetaan esimerkiksi henkilöstön koulutuksia, sisäisiä ohjeistuksia ja määräyksiä, salassapitosopimuksia ja -sitoumuksia, tila- ja käytönvalvontaa, pääsynhallinta, päivitysten ja muutosten hallintaa, fyysistä turvallisuutta, henkilöstöturvallisuutta, toimittajien ja sopimusten hallintaa, tietoturvallisuuden hallintaa, tietojen salausta, tietojen anonymisointia ja pseudonymisointia, tietojärjestelmien ja rekistereiden auditointeja, etäkäyttöyhteyksiä, teknisiä rajoituksia, tarkastus- ja valvontajärjestelmiä, käytäntöjen sekä sertifiointien käyttöä.

Nurmeksen kaupungin tietosuojaja- ja tietoturvapoliittikka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.4.2018 § 81. Nurmeksen kaupungin toiminnassa käsitellään paljon eri muodossa olevaa julkista ja salaista tietoa. Vaatimus tietojenkäsittelyn hyvään tietoturvaan ja tietosuojaan perustuu lainsäädäntöön. Tietoturvan ja tietosuojan parantaminen on myös osa kaupungin toiminnan kehittämistä, jatkuvuuden varmistamista ja valvontaa.

Nurmeksen kaupunki on sitoutunut kaikessa toiminnassaan hyvään tietoturvan ja tietosuojan ylläpitoon ja kehittämiseen. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaan on koottu Nurmeksen kaupungissa noudatettavat tietoturvan ja tietosuojan tavoitteet, toteuttamisen organisointitavat ja vastuut. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaan pohjautuvat suunnitelmat, ohjeet ja määräykset kattavat kaikki tietojen käsittelytoiminnot koko tiedon elinkaaren ajan niiden keräämisestä arkistointiin tai hävittämiseen saakka riippumatta siitä, missä muodossa tieto on. Ohjeet ja määräykset koskevat kaikkia kaupungin työntekijöitä, luottamushenkilöitä, työryhmiä, toimielimiä sekä Nurmeksen kaupungin toimeksiantoja tekeviä palveluntuottajia toimeksiannon mukaisia tehtäviä hoitaessaan.

3.2. Tietoturva- ja tietosuojavastuut Nurmeksen kaupungilla

Nurmeksen kaupunginhallitus hyväksyy tietoturva- ja tietosuojapolitiikan ja vastaa tarvittavien edellytysten luomisesta niiden toteuttamiseksi.

Nurmeksen kaupungin johtoryhmä vastaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikan toteutuksesta hallinnollisella tasolla sekä tietoturvan ja tietosuojan integroimisesta kaupungin kokonaistoimintastrategiaan. Johtoryhmä vahvistaa politiikan mukaiset periaatteet ja antaa määräykset ja ohjeet sekä vastaa niiden käytäntöön viennistä. Johtoryhmä varmistaa toimintaan kuuluvien tietojen turvaamisen ja suojaamisen menetelmät, välineet ja toimenpiteet, työhön osoitetut resurssit sekä välineistön tietoturvaominaisuudet.

Nurmeksen kaupungin ICT-työryhmä, joka toimii myös tietoturva- ja tietosuojaryhmänä, valmistelee ja ohjaa tietoturvan ja tietosuojan käytännön toteutusta ja kehittämistoimenpiteitä sekä niihin liittyvää riskienhallintaa. Sen tehtäviin kuuluu tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien suunnitelmien, määräysten ja ohjeiden valmistelu ja ylläpito sekä niiden noudattamisen valvonta. ICT-työryhmän tehtävänä on käynnistää toimenpiteet vakavien tietoturvaongelmien korjaamiseksi sekä käsitellä tietosuojarikkomukset ennalta suunnitellun prosessin mukaisesti.

Esimiehet vastaavat siitä, että heidän alaisillaan on riittävä osaaminen, mahdollisuus riittävään kouluttautumiseen, ohjeistus ja asianmukaiset työkalut tietoturvan ja tietosuojan mukaiseen tietojenkäsittelyyn. Heidän tehtävänä on valvoa tietoturvan ja tietosuojan toteutumista omalla toimialallaan ja raportoida tietosuojan vaarantumiset sekä poikkeamat periaatteista tai ohjeistuksesta.

Jokaisella työntekijällä ja luottamushenkilöllä on henkilötietoja käsitellessään velvollisuus toimia henkilötietolainsäädännön sekä tietosuojaperiaatteiden, tietoturvaperiaatteiden ja muun ohjeistuksen mukaisesti. Jokaisen vastuulla on raportoida havaitsemansa tietosuojan vaarantuminen tai poikkeamat periaatteista tai ohjeistuksesta organisaatiossa määrättävän toimintamallin mukaisesti.

Kaupungin tietoturva- ja tietosuojatyötä tehdään kiinteässä yhteistyössä Meidän It & Talous oy:n eli Meitan kanssa, joka toimittaa kaupungin ICT- palvelut, tietojärjestelmät ja tietotekniset laitteet. Meita Oy vastaa tietojärjestelmien toipumis-, varautumis- ja valmiussuunnitelmista.

3.3. Tietosuoja- ja tietoturvavastaava

Nurmeksen kaupungin tietosuoja- ja tietoturvavastaavana toimi vuonna 2023 asiantuntijana Anssi Turunen.

Tietosuojavastaavan tehtävät:

- Tietosuojalainsäädännön ja ohjeistusten vaatimusten seuranta, täytäntöönpano ja soveltamisen seuranta.
- Tietosuoja-vaatimusten täyttämisen ja oikeuksien toteutumisen seuranta ja valvonta.
- Neuvonta, ohjaus ja viestintä tietosuojakysymyksissä.
- Tietosuojariskien asianmukainen huomioiminen.
- Yhteistyö valvontaviranomaisiin.
- Rekisteröityjen asiakaspalvelu, rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisen tukeminen.
- Maakunnallisen tietosuojaryhmän jäsen

Tietoturvavastaavan tehtävät:

- Toimiminen ICT -työryhmän yhteyshenkilönä, ICT-ryhmä on myös tietoturvatyöryhmä.
- Huolehtii kaupungin tietoturvapoliittikan ja tietoturvasuunnitelman toteuttamisesta.
- Lainsäädännön ja ohjeistusten vaatimusten seuranta, täytäntöönpano ja soveltamisen seuranta.
- Neuvonta, ohjaus ja viestintä tietoturvakysymyksissä

4. REKISTERÖIDYN OIKEUDET

Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. Tietosuoja on perusoikeus, jonka tarkoituksena on turvata rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä. Tietosuojan tarkoituksena on osoittaa milloin ja millä edellytyksillä henkilötietoja voidaan käsitellä. Rekisterinpitäjän velvollisuus on huolehtia rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus sisältää useita artikloja, jotka säätävät rekisteröidylle kuuluvia oikeuksia henkilötietojen käsittelyyn liittyen. Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada tietoa henkilötietojensa käsittelystä
- saada pääsy henkilötietoihin
- oikaista henkilötietoja

- poistaa henkilötietoja
- rajoittaa henkilötietojen käsittelyä
- siirtää henkilötiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa henkilötietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Rekisterinpitäjän tulee informoida rekisteröityjä henkilötietojen käytöstä avoimesti ja selkeästi. Nurmeksen kaupungilla informointi on toteutettu kaupungin internet-sivuilla löytyvien tietosuojaselosteiden avulla: www.nurmes.fi/tietosuoja. Tietosuojaselosteista selviää mitä tietoja kerätään, kenen toimesta ja mitä käyttötarkoitusta varten, miten tietoja suojellaan sekä mitkä asiakkaan oikeudet ovat. Nurmeksen kaupungilla tietosuojaselosteiden laadinta- ja päivitysvastuu on rekisterinpitäjällä eli käytännössä toimialojen yhdyshenkilöt koordinoivat oman toimialansa tietosuojaselosteisiin liittyviä prosesseja. Tietosuojavastaava ohjaa ja neuvoo selosteiden laadinnassa.

Rekisteröidyiltä tulleiden pyyntöjen määrä 1.1.2023 –31.12.2023 välisenä aikana: tietosuojasetuksen mukaiset tietopyynnöt yhteensä 0 kpl.

5. TIEDON HALLINTA

Organisaation tulee suunnitella ja kuvata tiedonhallinnan, tietovarantojen ja tietovirtojen kokonaistilanteensa. Tarkoituksena on selventää sitä, miten tietoa hallitaan sen koko elinkaaren ajan, tiedon vireille tulosta hävittämiseen tai arkistointiin saakka. Lisäksi kuvaukset toimivat ja toteuttavat julkisuusperiaatetta sekä toimivat omien tietojen pyyntöön liittyvinä apuvälineinä. Tiedonohjaussuunnitelmilla voidaan todentaa esimerkiksi sitä, että tietojen säilytysajat on määritelty asianmukaisesti ja että niiden hävittäminen on suunnitelmallista. Tietovarantoja ja tietojenkäsittelyä saatetaan hoitaa myös organisaation ulkopuolella, esim. palkanlaskenta.

5.1. Tiedonhallintamalli

Tiedonhallintamallilla tarkoitetaan lain vaatimaa kokonaiskuvausta viranomaisen tiedonhallinnasta. Mallissa kuvataan minimissään viranomaisen toimintaprosessit, tietovarannot, tietoaineistot, tietojärjestelmät sekä tietoturvajärjestelyt. Tiedonhallintamalli on dynaaminen kuvaus, joka

vastaa toiminnan nykytilaa ja jota päivitetään, kun Nurmeksen kaupungin tiedonhallinnassa tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat tiedonhallinnan sisältöön. Tavoitteena on tiedon elinkaaren hallinnan selkeyttäminen. Lisäksi tiedonhallintamalli auttaa keräämään yhteen lisääntyvää tietomäärää ja auttaa hallitsemaan tiedon elinkaarta sekä tunnistamaan uusien digitaalisten palvelujen käyttämiseen liittyviä riskejä.

5.2. Tiedonohjaussuunnitelma

Tiedonohjaussuunnitelmalla ohjataan syntysähköisen asiakirjatiedon luontia, käsittelyä ja säilyttämistä. Käsite rinnastuu tiedonhallintamallin tietoaaineistoihin (asiakirjoihin) ja arkistolain vaatimaan kuvaukseen viranomaisen toiminnassa syntyvistä ja käsiteltävistä asiakirjoista sekä niiden elinkaaresta. Lähtökohtana on tuottaa asiakirjatiedon käsittelyn ja hallinnan edellyttämät metatiedot automaattisesti tietojärjestelmään, jossa asiakirjatieta käsitellään. Tiedonohjaussuunnitelman ylläpito on myös jatkuva prosessi, jota päivitetään tehtävien muuttuessa. Nurmeksen kaupungilla on käytössä Dynasty tiedonohjausjärjestelmän hallintasovellus, jolla ylläpidetään sähköistä arkistonmuodostussuunnitelmaa.

5.3. Asiakirjajulkisuuskuvaukset

Asiakirjajulkisuuskuvaukset on tiedonhallintalain vaatima dokumentti, jossa annetaan perustiedot Nurmeksen kaupungin hallussa olevista tietovarannoista ja tietoaaineistoista sekä siitä, miten ja mihin näihin aineistoihin kohdistuvat tietopyynnöt tehdään. Asiakirjajulkisuuskuvauksen tarkoituksena on helpottaa kuntalaisia ja muita tietoa etsiviä löytämään etsimänsä tiedon äärelle. Nurmeksen kaupungin asiakirjajulkisuuskuvaukset löytyy kaupungin verkkosivuilta: www.nurmes.fi/asiakirjajulkisuuskuvaukset

5.4. Keskeiset tietojärjestelmät

- Dynasty 10 -asianhallintajärjestelmä
- Populus – henkilöstöhallinto
- Rondo - taloushallinto
- Kuntarekry – rekrytoinnin hallintajärjestelmä
- Titania – työajanseuranta
- Microsoft 365 – toimistotyökalut

- Primus/Wilma – oppilastietojen hallintajärjestelmä
- Daisy – varhaiskasvatuksen hallintajärjestelmä
- Lupapiste – rakennusvalvonnan lupakäsittely

6. TIETOTURVALOUKKAUKSET

Rekisterinpitäjän tulee myös varautua mahdollisiin henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin ja harjoitella niihin varautumista käytännössä. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksia ovat mm., että tiedot on lähetetty väärälle vastaanottajalle, suojaamaton tiedonsiirtoväline on hävinnyt esim. USB-tikku, haittaohjelmatartunta, kyberhyökkäys ja hakkerointi. Rekisterinpitäjän tulee tilastoida henkilötietojen tietoturvaloukkaukset ja ilmoittaa niistä tietosuojavaltuutetun toimistolle ja tietyin edellytyksin myös rekisteröidyille. Henkilötietojen käsittelijöillä on velvollisuus puolestaan ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista rekisterinpitäjälle.

Nurmeksen kaupungilla henkilötietojen tietoturvaloukkauksista tehdään ilmoitus tietosuojavastavalle. Tietosuojavastava ottaa kantaa, mistä asioista tehdään edelleen ilmoitukset tietosuojavaltuutetun toimistolle ja rekisteröidylle ja tehdäänkö asiasta mahdollisesti rikosilmoitus.

Tietosuojaloukkauksia, jotka olisivat vaatineet raportointia tietosuojavaltuutetun toimistolle ei ole tapahtunut 1.1.-31.12.2023 välisenä aikana Nurmeksen kaupungilla. Vähäisempiä tietosuojaloukkauksia, joista on kirjattu tietosuojarikkomus, tapahtui kaksi. Rekisteröidyille ilmoitettujen tietoturvaloukkausten lukumäärä oli 0. Lisäksi Meitalta saapui yksi ilmoitus tietoturvaloukkauksesta heidän omassa järjestelmässään.

7. SEURANTA JA MITTAAMINEN

Organisaatiolla on velvoitteita kuvata erilaisilla mittareilla toimintaansa. Osa mittaristosta palvelevat organisaation omaa tarvetta ja osa mittareita ovat sellaisia, joita joudutaan raportoimaan muulla. Ilman mittareita on vaikea tietää, miten organisaatio on kehittynyt ja mitä osa-alueita tulee vielä kehittää.

7.1. Tietosuojan valvonta

Tietosuojavaltuutetun toimisto on kansallinen valvontaviranomainen, joka valvoo tietosuojalainsäädännön noudattamista. Tietosuojavaltuutettu Anu Talus on toiminut tehtävässään 1.11.2020 alkaen. Apulaistietosuojavaltuutettu Heljä-Tuulia Pihamaa aloitti tehtävässään 22.3.2021 ja apulaistietosuojavaltuutettu Annina Hautala 1.9.2022. Tietosuojavaltuutettu ja apulaistietosuojavaltuutetut ovat tehtävässään itsenäisiä ja riippumattomia. Valtioneuvosto nimittää heidät viiden vuoden toimikaudeksi.

7.2. Tietosuojakoulutus, -neuvonta ja ohjeistus

Granite-tietoturvatesti on suunnattu koko Nurmeksen kaupungin henkilöstölle. Lyhyt koulutus muistuttaa mieleen tietosuojan periaatteet, joiden pohjana ovat EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja viranomaisten ohjeistukset. Koulutuksen osa-alueet ovat tietosuojan perusteet ja tietoturva työpaikalla. Tietosuojan perusteet on jaettu henkilötietoihin ja henkilötietojen käsittelyyn. Tietoturva työpaikalla käsittelee teknologista tietoturvaa, tietoturvaa työssä, arkea ja työmatkaa ja tietoturvaa etätöissä. Testin läpäistyään saa todistuksen, joka tulee esittää omalle esihenkilölle.

Nurmeksen kaupungin sisäisessä tiedotuskanavassa intranetissä on kokonainen osio ohjeistuksia tietosuojaan ja -turvallisuuteen liittyen. Intranettiin on pääsy jokaisella ja näin ollen mahdollisuus kerrata asioita omien aikataulujen puitteissa.

8. TOIMENPITEET 2023

Tiedonhallintamallin laatiminen

Tiedonhallintalain (laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta, 906/2019) myötä tulevia vaatimuksia on edistetty laatimalla tiedonhallintamalli Digiturvamalli- sovelluksen avulla. Tiedonhallintamallia varten on laadittu kuvaukset tietovarannoista, tietoineistoista, toimintaprosesseista sekä tietojärjestelmistä. Tiedonhallintamallia on kuvattu luvussa 5.

Whistleblowing-ilmoituskanava

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937) eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö,

joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Sisäisen ilmoituskanavan perustamisvelvollisuus koskee kuntia, kuntayhtymiä, liikelaitoskuntayhtymiä ja kunnallisia liikelaitoksia, joiden työ- tai virkasuhteessa olevien henkilöiden määrä on säännöllisesti vähintään 50. Nurmeksen kaupunki otti kanavan käyttöön 24.1.2023. Ilmoituksen voi tehdä webropol-lomakkeella anonyymisti tai halutessaan yhteystietojen kera, jolloin ilmoituksen tehneelle voi informoida ilmoituksen johdosta tehdyt toimenpiteet. Vuoden 2023 aikana kanavaan tuli kaksi ilmoitusta, jotka siirrettiin toiseen kanavaan käsiteltäviksi.

9. KEHITTÄMISKOHTEET 2024

EDUHOUSE-digioppimisympäristö

Nurmeksen kaupungilla on henkilöstön käytössä Eduhouse -digitaalinen oppimisalusta henkilöstön osaamisen kehittämistä varten vuoden 2024 alusta alkaen. Oppimisympäristössä on tarjolla laaja valikoima tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan koulutusmahdollisuuksia. Eduhouse on myös luottamushenkilöiden sekä konserniyhtiöiden henkilöstön käytössä.

TAISTO-harjoitus

Nurmeksen kaupunki osallistuu myös vuonna 2024 valtakunnalliseen TAISTO-harjoitukseen. Digi- ja väestötietovirasto järjestää marraskuussa kuudetta kertaa Taisto-harjoituksen, joka on Suomen suurin digitaalisen turvallisuuden harjoitus. Avoin ja maksuton Taisto on suunniteltu erityisesti julkiselle sektorille. Taisto tarjoaa turvallisen tilaisuuden harjoitella, testata ja kehittää organisaation digiturvan toimintamalleja kuvitteellisten häiriötilanteiden kautta. Taisto keskittyy erityisesti häiriötilanteiden hallintaan, johtamiseen ja viestintään, ja sen tapahtumat peilaavat ajankohtaisia uhkia.

Suomi.fi -viestien käyttöönotto

Suomi.fi-palvelut ovat Digi- ja väestötietoviraston tarjoamia sähköisen asioinnin ja digitalisaation tukipalveluita, joita hyödynnetään laajasti julkisen hallinnon palveluissa. Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista edellyttää, että Suomi.fi-palveluja hyödynnetään kaikessa julkisen hallinnon toiminnassa. Suomi.fi-viestien käyttö on kunnille velvoittavaa.

Sähköinen arkistointi

Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto ja uudistuvan arkistolain vaikutukset tähän.

Koto24 ja TE2024 -uudistukset

Laki kotoutumisen edistämisestä uudistetaan niin, että se ottaa huomioon eduskunnan edellytykset kotoutumisen edistämisestä ja muuttuneen toimintaympäristön. Uusi laki korvaa nykyisin voimassa olevan samannimisen lain. Uudistettu kotoutumislaki (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025.